



VPS priemonė „Pagrindinės paslaugos
ir kaimų atnaujinimas kaimo
vietovėse“

Veiklos sritis „Parama investicijoms į
visų rūšių mažos apimties
infrastruktūrą“

Kvietimui Nr. 3 suma: 97 619,00 Eur

PARAMA TEIKIAMA

1. Investicijos skiriamos viešiesiems pastatams, statiniams gerinti, atnaujinti, aplinkai tvarkyti, siekiant gyvenimo kokybės gerinimo, VVG teritorijos gyvenamųjų vietovių patrauklumo didinimo;
2. Parama pagal priemonę teikiama objektų, **kuriuose teikiamos paslaugos** VVG teritorijos vietovėse – prekyviečių, bendruomenės namų, aikščių ir kt. – atnaujinimui ir tvarkymui. Remiamos investicijos, skirtos viešojo naudojimo infrastruktūrai, susijusiai su laisvalaikio, poilsio, sporto ir kultūrine veikla VVG teritorijoje;
3. Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūros kūrimą, gerinimą arba plėtojimą, įskaitant investicijas į atsinaujančiosios energijos gamybą ir energijos taupymą.

GALIMI PAREIŠKĖJAI

- savivaldybės administracija ir (arba) savivaldybės įsteigti juridiniai asmenys;
- kiti viešieji juridiniai asmenys: *taikoma NVO, savivaldybių administracijoms, jų įstaigoms ar įmonėms, teikiančioms viešąsias paslaugas, ir kitoms biudžetinėms įstaigoms.*
- GALIMI PAREIŠKĖJO PARTNERIAI - juridiniai asmenys.

Didžiausia
paramos suma
48 809,50 Eur



80 %

TINKAMU NUOSAVU INDĒLIU YRA LAIKOMA

1. pareiškējo nuosavos piniginēs lēšos arba savivaldybēs biudžeto lēšos;
2. tinkamo vietos projekto partnerio nuosavos piniginēs lēšos;
3. pareiškējo skolintos lēšos;
4. pareiškējo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio ģinašas natūra – savanoriškais darbais;
5. pareiškējo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio ģinašas natūra – nekilnojamuoju turtu.

EIL. NR.	<p style="text-align: center;">VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI (Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų. Mažiausias privalomas balų skaičius 60 balų)</p>	BALAI
1.	Projekto naudos gavėjų teritorinė aprėptis (matuojama seniūnijų lygiu)	20
2.	Projektas įgyvendinamas partnerystėje su keliais subjektais (ne mažiau kaip du subjektai). Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	30
2.1.	įgyvendinamas kartu su <u>trimis</u> arba <u>daugiau</u> organizacijomis, įstaigomis, kurios atstovauja trimis ar daugiau skirtingiems sektoriams: nevyriausybiniam, verslo ir valdžios)	30
2.2.	įgyvendinamas kartu su <u>dviem</u> organizacijomis, įstaigomis kurios atstovauja dviem skirtingiems sektoriams: nevyriausybiniam, verslo ir (arba) valdžios)	20
3.	Projektas įgyvendinamas gyvenamojoje vietovėje, kurioje yra veikianti, įstaiga, įmonė, institucija, bažnyčia ar kitos organizacijos (taikoma, kai vietovėje yra ne mažiau kaip 4 veiklą vykdančys subjektai (įstaiga, įmonė, organizacija))	20
4.	Projektas įgyvendinamas didesnėje (pagal gyventojų skaičių) vietovėje. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	30
4.1.	nuo 1500 ir daugiau gyventojų	30
4.2.	nuo 1000 iki 1500 gyventojų	20
4.3.	nuo 500 iki 1000 gyventojų	10

TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ KATEGORIJS

- **Naujų prekių įsigijimo:**

naujų įrenginių ir (arba) įrangos, skirtų projekto reikmėms, pirkimo ir įrengimo išlaidos

- **Darbų ir paslaugų įsigijimo:**

projekte numatyti veiklai vykdyti skirto nekilnojamojo turto statybos ir (arba) gerinimo, įskaitant teritorijų tvarkymą, viešųjų kultūros paveldo objektų tvarkybą, išlaidos

- **PVM**

kurio vietos projekto vykdytojas pagal LR pridėtinės vertės įstatymą neturi galimybės įtraukti į PVM ataskaitą, yra tinkamas finansuoti iš paramos lėšų

- **Vietos projekto bendrosios išlaidos** (*įskaitant viešinio priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 163–166 punktuose, įsigijimo*):

atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu, taip pat vietos projekto viešinio išlaidos. Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias)

- **Įnašas natūra**

1. pareiškėjo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio įnašas natūra – savanoriškais darbais;
2. pareiškėjo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio įnašas natūra – nekilnojamoju turtu

NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

- neatitinkančios *Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte* nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos vietos projektų finansavimo sąlygų apraše;
- neišvardytos VVG patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);
- išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);
- nepagrįstai didelės išlaidos (*taisyklių 3D-559 punktas 28.4*);
- vietos projekto administravimo išlaidos;
- nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;
- naudotų prekių įsigijimo išlaidos ir naujų prekių įsigijimo išlaidos mokymų vietos projektuose;
- baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;
- išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);

- PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus *Vietos projektų administravimo taisyklių 27.4 papunktyje*) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;
- išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametru gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);
- trumpalaikis turtas, įgytas vietos projekto vykdytojo vietos projekto įgyvendinimo metu vietos projektui įgyvendinti skirtomis lėšomis, kurio vertė yra mažesnė nei vietos projekto vykdytojo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė;
- paprastojo (einamojo) remonto išlaidos;
- išperkamosios (finansinės nuomos) išlaidos;
- žemės ir (arba) kito nekilnojamojo turto pirkimo ir (arba) nuomos;
- **religinių paskirties pastatų, jų statinių kompleksų ir priklausinių kapitalinis remontas, rekonstravimas, nekilnojamojo turto pagerinimas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, restauravimas, atkūrimas;**
- privatiems asmenims priklausančios infrastruktūros kūrimas ir gerinimas;
- savivaldybės administracijos ir jos filialų (seniūnijų) pastatų tvarkymas;

- valstybinių kelių, jų ruožų, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims, kitoms organizacijos, jų padaliniais priklausančių kelių, apibrėžtų Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, statyba ir (ar) rekonstravimas;
- buitinių nuotekų tvarkymas sistemų rekonstravimas ir (arba) nauja statyba (išskyrus pastatų eksploatavimui reikalingų vidaus buitinių nuotekų sistemų, paviršinių nuotekų tinklų ir susijusios infrastruktūros, rekonstravimą, kapitalinį remontą ir (arba) naują statybą);
- bešeimininkių statinių griovimo išlaidos;
- gyvenamosios paskirties patalpų įrengimo išlaidos;
- naujų vandens telkinių įrengimo išlaidos;
- gyvūnų, vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;
- projekcinio pasiūlymo ir paraiškos rengimo išlaidos;
- naujų pastatų statybos (išskyrus visuomeninės paskirties pastatams šildyti skirtas katilines), priestatų ir esamų pastatų naujų priestatų, antstatų ir (ar) jų dalių statybos ir rekonstravimo, jei naujai pastatyto priestato, antstato ir rekonstruoto pastato papildomas plotas yra didesnis nei 50 proc. pirminio pastato ploto;
- įrangos ir (ar) inventoriaus, skirto sukurtos infrastruktūros priežiūrai ir eksploatavimui, įsigijimo išlaidos;
- meno kūrinių, skulptūrų, statulų įsigijimas.

TINKAMUMO SĄLYGOS TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

- būti aiškiai nurodytos Vietos projektų finansavimo sąlygų aprašo dalyje, skirtoje tinkamų finansuoti išlaidų sąrašui;
- būti detaliai išdėstytos vietos projekto paraiškoje;
- būti tiesiogiai susijusios su vietos projekto įgyvendinimu ir būtinos (vietos projekto tikslai nebūtų pasiekti be vietos projekte numatytų prašomų finansuoti išlaidų);
- būti patikrinamos vietos projekto įgyvendinimo ir jo kontrolės laikotarpiu (pvz., patikrų vietoje, auditų metu įmanoma įsitikinti, kad tokios išlaidos buvo faktiškai patirtos);
- vietos projekto išlaidos turi būti **nekeičiamos** vietos projekto įgyvendinimo metu;
- neviršyti rinkos kainų (*3 skirtingi prekių tiekėjai, Ministerija ir nepriklausomų ekspertų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais*);
- neviršyti didžiausios paramos vietos projektui įgyvendinti dydžio ir didžiausios galimos paramos vietos projektui įgyvendinti lyginamosios dalies, nurodytų VPS ir Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše;
- atitikti taikytinus ES ir nacionalinius standartus;
- būti patirtos nepažeidžiant pirkimų tvarkos, *nurodytos 3D-559 taisyklių 139–144 punktuose*;
- būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais;
- būti patirtos tinkamu laikotarpiu, kuris turi būti nurodytas Vietos projektų patvirtintame finansavimo sąlygų apraše, bet ne anksčiau kaip **nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos**, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto **bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos**. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 36 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos. Visos vietos projektų įgyvendinimo išlaidos pagal KPP priemonės „LEADER“ veiklos sritį „Parama vietos projektams įgyvendinti pagal VPS“ (kodas 19.2) turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2023 m. liepos 1 d. Visais atvejais vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne vėliau kaip ¹/₂ (vienas) mėnuo iki konkrečios VPS įgyvendinimo pabaigos.

TINKAMUMO SĄLYGOS PAREIŠKĖJUI

- atitikti VPS nurodytą tinkamą paramos gavėją: savivaldybės administracija, savivaldybės įsteigti juridiniai asmenys, kiti viešieji juridiniai asmenys;
- neturėti nė vieno nepabaigto įgyvendinti vietos projekto arba būti įgyvendinančiam leidžiama projektų kiekį KPP lygmeniu (į žmogiškąjį kapitalą) tuo pat metu (netaikoma savivaldybių administracijoms ir kitoms biudžetinėms įstaigoms);
- būti registruotu VPS vykdytojos, kuriai teikiama vietos projekto paraiška, teritorijoje arba rajono savivaldybės, kurioje veikia VPS vykdytoja, atstovaujamoje teritorijoje ir vykdyti veiklą VPS vykdytojos teritorijoje;
- būti neskolinu Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Ši nuostata netaikoma kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas;
- tvarkyti buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- per paskutinius vienerius metus (skaičiuojama nuo galutinio sprendimo dėl pažeidimo padarymo priėmimo dienos) nebūti padariusiam pažeidimo, susijusio su EŽŪFKP ir EJRŽF paramos, skirtos 2007–2013 metų ir 2014–2020 metų finansavimo laikotarpiams, panaudojimu ar siekiu panaudoti, apie kurį teisės aktų nustatyta tvarka buvo pranešta Europos Komisijai (vadovaujamas Agentūros duomenimis);

- neturėti finansinių sunkumų, t. y. neturėti iškeltos bylos dėl bankroto, nebūti likviduojamu;
- veikti sąžiningai, t. y.:
 1. savo veiksmais ar neveikimu nebūti sukūrusiu neteisėtų sąlygų gauti paramą;
 2. pateikti rašytinį prašymą nušalinti nuo vietos projektų atrankos. Taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VPS vykdytojos kolegialaus valdymo organo narys, VPS vykdytojos darbuotojas arba šiems išvardytiems asmenims artimi asmenys ir dėl to kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas;
 3. vietos projekto paraiškoje, prie jos pridedamuose ar pagal VPS vykdytojos ir (arba) Agentūros paklausimą pateiktuose dokumentuose būti pateikusių teisingą informaciją.

TINKAMUMO SĄLYGOS VIETOS PROJEKTO PARTNERIUI

- pagal analogiją atitikti nurodytas tinkamumo sąlygas pareiškėjui;
- pateikti jungtinės veiklos sutartį. Jeigu vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais, vietos projekto paraiškoje ir jungtinės veiklos sutartyje finansiniai įsipareigojimai turi būti aiškiai įvardyti (pavyzdžiui, vietos projekto partneriu yra VVG teritorijoje veikianti rajono savivaldybė arba jos įstaiga, kuri įsipareigoja įdarbinti darbuotojus ir jų darbo vietas išlaikyti po vietos projekto įgyvendinimo ir visu vietos projekto kontrolės laikotarpiu; tokiu atveju vietos projekte ir jungtinės veiklos sutartyje turi būti aiškiai nurodytas šis įsipareigojimas);
- prie jungtinės veiklos sutarties turi būti pridėti pasirašiusio asmens teisę prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai (jeigu įgaliojimai suteikiami norminiu teisės aktu, skelbiamu Teisės aktų registre, pakanka pateikti nuorodą į to teisės akto pavadinimą ir straipsnio arba punkto Nr.);
- vietos projekto vykdytojas atstovauja visiems vietos projekto partneriams vietos projekto įgyvendinimo klausimais ir privalo užtikrinti, kad VP partneris būtų tinkamai informuotas apie jo pareigas, susijusias su VP sutarties vykdymu ir įgyvendinimu.

TINKAMUMO SĄLYGOS VIETOS PROJEKTUI

- vietos projektas turi būti parengtas pagal nustatytą Vietos projekto paraiškos formą;
- vietos projekto tikslai turi atitikti VPS priemonės, pagal kurią teikiamas vietos projektas, tikslus ir prisidėti prie jų įgyvendinimo;
- vietos projektas turi būti įgyvendinamas VVG teritorijoje;
- jeigu vietos projekte numatyta veikla, susijusi su investicijomis į nekilnojamąjį turtą, nekilnojamojo turto registracijos vieta turi būti VVG teritorijoje;
- jei vietos projekte numatyti **statinio statybos** (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar **infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai**, *iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos turi būti pateiktas statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai. Statinio techninis projektas, statinio projekto bendrosios ekspertizės arba dalinės ekspertizės (kai ji privaloma) aktas ir statybą leidžiantis dokumentai turi būti pateikti kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu, išskyrus nesudėtingus statinius.* Statybos užbaigimo dokumentas, įrodantis, kad statinys pastatytas pagal statinio techninį projektą ir atitinka jame numatytą paskirtį, turi būti pateikti ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu. Paramos lėšomis taip pat finansuojami statybos darbai (nurodyti Statybos techninio reglamento įsakymo Nr. 622, 12.1–12.11 papunkčiuose);

- jei vietos projekte numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas, kartu su paramos vietos projekto paraiška pateikiamas parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir leidimas statyti naują statinį, leidimas rekonstruoti statinį, leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą) arba kitus dokumentus (sklypo planą su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikaciją ir aiškinamąjį raštą) ir statinio statybos kainos apskaičiavimu (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis);
- jeigu vietos projekte numatytos investicijos pagal *3D-559 taisyklių 23.1.6 ir (arba) 23.1.7 papunkčius*, ir pagal numatytų darbų pobūdį turi būti atlikta statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizė, ji atliekama vadovaujantis statybos techninio reglamento nuostatomis. Ekspertizės išvada turi būti pateikta iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos.

JEIGU VIETOS PROJEKTE NUMATYTOS INVESTICIJOS Į NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ

1. kuris **nuosavybės teise priklausyti** fiziniam asmeniui ir (arba) privačiam juridiniam asmeniui, ir (arba) viešajam juridiniam asmeniui (išskyrus valstybės institucijas, įstaigas ir savivaldybes), jos yra tinkamos finansuoti iš paramos VPS įgyvendinti lėšų; jeigu pareiškėjas ir (arba) tinkamas vietos projekto partneris **valdo tą nekilnojamąjį turtą nuosavybės, nuomos ar kito teisėto naudojimosi pagrindais** (netaikoma, kai numatytos investicijos į naujų pastatų ir statinių statybą); teisėtą nekilnojamojo turto valdymą, naudojimą ir disponavimą įrodančios daiktinės teisės, juridiniai faktai **turi būti įregistruoti VĮ Registrų centre ne trumpesniam kaip 10 (dešimt) metų laikotarpiui nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos**. Jeigu vietos projekte numatytos investicijos į naujų pastatų ir (ar) statinių statybą, **žemė po naujai statomais pastatais ir (ar) statiniais nuosavybės teise turi priklausyti pareiškėjui** (fiziniam asmeniui ir (arba) privačiam juridiniam asmeniui, ir (arba) viešajam juridiniam asmeniui (išskyrus valstybės institucijas, įstaigas, savivaldybes ir jų įstaigas). Žemė NVO įgyvendinamų vietos projektų atveju turi priklausyti pareiškėjui ir (arba) vietos projekto partneriui – viešajam juridiniam asmeniui, nuosavybės teise (vietos projekto partneriai – valstybės institucijos, įstaigos, savivaldybės ar jų įstaigos – valdo žemę nuosavybės, nuomos ar kito teisėto naudojimo pagrindais. Teisėtą nekilnojamojo turto valdymą, naudojimą ir disponavimą įrodančios daiktinės teisės, juridiniai faktai turi būti įregistruoti VĮ Registrų centre ne trumpesniam kaip 10 (dešimt) metų laikotarpiui nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos);

2. kuris **nuosavybės teise priklauso valstybei arba savivaldybei**, jos yra tinkamos finansuoti iš paramos VPS įgyvendinti lėšų, jeigu vietos projekto paraišką teikia ir vietos projektą įgyvendina asmuo, **kuriam suteikta teisė valdyti, naudoti nekilnojamąjį turtą ir disponuoti juo pagal nuomos, panaudos, patikėjimo sutartis arba kitus teisėtą valdymą, naudojimą ir disponavimą nekilnojamuoju turtu įrodančius dokumentus**, kuriuose, be kita ko, nurodytas leidimas atlikti vietos projekte numatytas investicijas. Teisėtą nekilnojamojo turto valdymą, naudojimą ir disponavimą įrodančios daiktinės teisės, juridiniai faktai **turi būti įregistruoti VĮ Registrų centre ne trumpesniam kaip 7 (septynerių) metų laikotarpiui nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos**. Tuo atveju jeigu žemės sklypas nesuformuotas, turi būti gautas rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti;
3. kuris **nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams** (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams), **prie vietos projekto paraiškos turi būti pridėti visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų**.

VIETOS PROJEKTO TURINYS TURI BŪTI NESUSIJĘS SU ŠIOMIS VEIKLOS SRITIMIS

- alkoholinių gėrimų gamyba;
- tabako gaminių gamyba;
- ginklų, šaudmenų ir jų dalių gamyba;
- azartinių lošimų, lažybų, loterijų organizavimu;
- finansiniu tarpininkavimu, pagalbine finansinio tarpininkavimo veikla;
- draudimo, perdraudimo ir pensijų lėšų kaupimo veikla;
- nekilnojamojo turto operacijomis, t. y. nekilnojamojo turto pirkimu ir pardavimu;
- teisinės veiklos organizavimu;
- medžiokle, gyvūnų gaudymu spąstais ir kitais įrankiais, medžioklės ir brakonieriavimo patirties sklaida ir su tuo susijusiomis paslaugomis;
- farmacinė veikla;
- krovinių gabenimu keliais;
- kad fizinių asmenų vietos projektai gali būti remiami tik tuo atveju, jeigu jie yra privataus verslo pobūdžio (fizinių asmenų vietos projektais laikomi vietos projektai, kurie yra teikiami fizinių asmenų, veikiančių pagal verslo liudijimą arba individualios veiklos pažymą;
- juridinių asmenų vietos projektai, kai jų steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo yra prilyginami privataus verslo pobūdžio vietos projektams.

TINKAMUMO SĄLYGOS, SUSIJUSIOS SU PAREIŠKĖJO NUOSAVU INDĖLIU

- prie vietos projekto galima prisidėti vienos rūšies tinkamu nuosavu indėliu (pvz., piniginiemis lėšomis) arba keliomis tinkamo nuosavo indėlio rūšimis (pvz., piniginiemis lėšomis ir įnašu natūra – savanoriškais darbais);
- jeigu pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo **prisideda nuosavomis lėšomis**, prie vietos projekto paraiškos turi būti pateikti dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti). Dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos;
- jeigu prie vietos projekto **piniginėmis lėšomis prisideda tinkamas pareiškėjo partneris**, prie vietos projekto paraiškos turi būti pateikti dokumentai, kuriais įrodoma, kad tinkamas vietos projekto partneris turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti patikimo subjekto – finansinių institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens – pareiškėjo partnerio, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (šis įsipareigojimas turi būti aiškiai įvardytas jungtinės veiklos sutartyje). Dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki atrankos vertinimo pabaigos;

- jeigu pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo **prisideda skolintomis lėšomis**, prie vietos projekto paraiškos pateikiami dokumentai, kuriais įrodoma, kad pareiškėjas (nurodomos alternatyvos):
- **t u r i** galimybę gauti paskolą. Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateikiami finansinės institucijos (banko, kredito unijos) galimybę gauti paskolą vietos projekte numatytiems investicijoms patvirtinantys dokumentai. (jeigu pareiškėjas iki paraiškos pateikimo dienos galimybę gauti paskolą patvirtinančių dokumentų negavo, jie turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos). Paskolos sutartis turi būti pasirašyta ir pateikta Agentūrai iki vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo. Jeigu finansinė institucija po paramos skyrimo vietos projektui įgyvendinti atsisako suteikti nuosavam indėliui būtiną paskolą ir pasirašyti sutartį, pareiškėjas turi teisę taisyti vietos projekto paraišką (pakeitimas turi būti daromas raštu) – pakeisti nuosavo indėlio rūšį kita rūšimi ir pateikti dokumentus, kuriais įrodoma, kad jis atitinka reikalavimus, keliamus kitai nuosavo indėlio rūšiai (pvz., jeigu paskola keičiama į nuosavas pareiškėjo pinigines lėšas, turi būti pateikiamas finansinių institucijų išduotas arba sukurtas dokumentas, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų);
- **p a s k o l ą** gavo. Iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos turi būti pateikiama su finansine institucija (banku, kredito unija) pasirašyta paskolos sutartis;

- jeigu pareiškėjas nurodo, kad įgyvendindamas vietos projektą prie jo **prisidės įnašu natūra – savanoriškais darbais**, turi būti įvykdytos šios sąlygos:
 1. pareiškėjas turi būti viešasis juridinis asmuo;
 2. vietos projekte numatyti savanoriški darbai, kuriuos prašoma pripažinti tinkamu nuosavu indėliu, turi būti aiškiai įvardyti, jie turi būti tiesiogiai susiję su vietos projekto tikslais, būtini jiems pasiekti. VPS vykdytoja vietos projekto paraiškos vertinimo metu turi įsitikinti, kad deklaruojami būsimi savanoriški darbai nėra faktiškai atlikti, kad numatyta savanoriškų darbų apimtis ir kiekis yra būtinas vietos projekto tikslams pasiekti, atitinka vietos projektuose numatytas vykdyti veiklas;
 3. savanoriški darbai, kuriuos prašoma pripažinti tinkamu nuosavu indėliu, turi būti nurodyti patvirtintame Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše. Savanoriški darbai, (pvz., aplinkos tvarkymas, maisto ruošą, specialiujų poreikių turinčių asmenų slauga ir kita fizinė veikla; kūrybinė veikla, neformalus profesinis mokymas, įskaitant amatų mokymus, pedagogų, psichologų ar socialinių darbuotojų darbas jaunimo stovyklų metu ir kita ne fizinė veikla) turi būti pamatuojami ir (arba) jų atlikimo metu turi būti sukurtas konkretus rezultatas, produktas (pvz., parengta laida, suteikti praktiniai (profesiniai) įgūdžiai, įvykdytos jaunimo užimtumo veiklos stovyklų metu ir pan.). Vietos projekte numatytoms savanoriškoms veikloms vykdyti, atsižvelgiant į jų pobūdį, turi būti pasitelkti kvalifikuoti savanoriai, turintys teisę ir (arba) leidimus vietos projekte numatytai savanoriškai veiklai vykdyti, gebantys kokybiškai atlikti jiems pavestą darbą ir (arba) veiklas, kai tokiems darbams ir (arba) veikloms atlikti reikalinga kvalifikacija;
 4. ne fiziniai savanoriški darbai ir savanoriški darbai susiję su intelektine veikla nėra tinkami finansuoti;
 5. savanoriški darbai, susiję su vietos projekto administravimu (pvz., buhalterinės apskaitos tvarkymu, viešųjų pirkimų organizavimu ir vykdymu, mokėjimo prašymų ar ataskaitų rengimu ir pan.), nėra tinkami finansuoti;

6. vietos projekto paraiškoje įnašas natūra – savanoriškais darbais turi būti išreiškiamas pinigine verte. Pareiškėjas turi pagrįsti planuojamą savanoriškų darbų vertę, t. y. pateikti planuojamų savanoriškų darbų sąmatą, kurioje turi būti nurodoma ši informacija:
 - 6.1. savanoriško darbo pavadinimas (aiškiai įvardijama, kokie darbai bus atliekami);
 - 6.2. vieno savanorio viena savanoriško darbo valandinė vertė (Eur) turi būti pagrįsta *3D-559 Taisyklių 24.6.2 papunktyje* nurodytais būdais;
 - 6.3. mato vienetas, apibrėžiantis savanoriškų darbų apimtį (pvz., m², ha, a);
 - 6.4. savanoriškų darbų ir mato vieneto sąsaja (pvz., projekto įgyvendinimo vietoje savanoriai atliks valymo darbus po kapitalinio remonto, kuris buvo finansuojamas iš EŽŪFKP, kapitalinio remonto plotas – 100 m²);
6. jeigu pagrįsta savanoriškų darbų vertė (Eur) nesudaro privalomos nuosavo indėlio dalies, vietos projekto vykdytojas prie vietos projekto paraiškos turi pateikti įrodymų, kad turi galimybę prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo kitomis (papildomomis) tinkamomis nuosavo indėlio rūšimis. Dokumentai turi būti pateikti iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos;

- jeigu prie vietos projekto įgyvendinimo **prisidedama įnašu natūra – nekilnojamuoju turtu**, turi būti įvykdytos šios sąlygos (*3D-559 taisyklių 32.6.1 ir 32.6.2 papunkčiuose* nurodomi alternatyvūs prisidėjimo įnašu natūra – nekilnojamuoju turtu būdai; *3D-559 taisyklių 32.6.3. ir 32.6.4 papunkčiuose* nustatytos sąlygos taikomos nepriklausomai nuo to, kuris prisidėjimo įnašu natūra – nekilnojamuoju turtu būdas pasirinktas):
 1. turi pasikeisti nekilnojamojo turto savininkas. Nuosavybės teisės perleidimas į nekilnojamąjį turtą yra tinkamas, kai:
 - 1.1. vietos projekto paraiška teikiama su tinkamu vietos projekto partneriu, kuris jungtinės veiklos sutartyje patvirtina, kad skyrus paramą vietos projektui įgyvendinti iki vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo perleis nuosavybės teisę į nekilnojamąjį turtą, į kurią numatytos investicijos pagal vietos projektą, pareiškėjui. **Vietos projekto partneris, perleidžiantis nuosavybės teisę į nekilnojamąjį turtą, ir pareiškėjas, priimančias nuosavybės teisę į nekilnojamąjį turtą, negali būti susiję asmenys šiuo aspektu: institucinio pavaldumo** (taikoma viešiesiems juridiniams asmenims, kurių veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir šių asmenų valdomoms įmonėms), Unikalus nekilnojamasis turtas, kuris visas ar jo dalis jau buvo pripažintas tinkamu nuosavu indėliu įgyvendinant vietos projektą, finansuotą 2007–2013 metų ir 2014–2020 metų finansavimo laikotarpiais iš EŽŪFKP arba EJŖŽF, yra laikomas netinkamu įnašu natūra;
 - 1.2. nekilnojamojo turto nuosavybės teisės perleidimo faktas įregistruojamas VI Registrų centro Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip iki vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo. Jeigu vietos projekto partneris po vietos projekto patvirtinimo atsisako perleisti nuosavybės teisę pareiškėjui, vietos projekto vykdymo sutartis negali būti sudaroma, kadangi nebelieka esminio vietos projekto elemento – tinkamo objekto, į kurią pagal vietos projektą numatyta investuoti;
 - 1.3. vietos projektą teikiantis pareiškėjas – viešasis juridinis asmuo;

2. įgyvendinus vietos projektą pasikeičia nekilnojamojo turto paskirtis. Nekilnojamojo turto paskirties pasikeitimas yra tinkamas, kai:
 - 2.1. nekilnojamas turtas, į kurį vietos projekte numatytos investicijos, yra negyvenamasis pastatas ir nuosavybės teise priklauso pareiškėjams – viešiesiems juridiniams asmenims ir (arba) valstybei ir (arba) savivaldybėms;
 - 2.2. vietos projektą teikiantis pareiškėjas – viešasis juridinis asmuo;
 - 2.3. įgyvendinus vietos projektą pasikeičia negyvenamojo pastato paskirtis negyvenamųjų pastatų klasifikacijos pogrupių lygmeniu. Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateikiamas VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro išrašas, kuriame nurodyta pradinė nekilnojamojo turto paskirtis. Nekilnojamojo turto paskirties pakeitimą įrodantis faktas turi būti įregistruotas VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre ir šio registro išrašas turi būti pateiktas ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu;
3. vietos projekto paraiškoje įnašas natūra – nekilnojamoju turtu turi būti išreiškiamas pinigine verte. Nekilnojamojo turto vertė turi būti nustatyta pagal VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenis arba nepriklausomo eksperto, turinčio teisę atlikti ir atlikusio nekilnojamojo turto vertinimą, išvadą (nekilnojamojo turto vertės nustatymo duomenys, atlikti nepriklausomo eksperto, turi būti ne senesni kaip vienerių metų, skaičiuojant nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos);
4. jeigu nekilnojamojo turto vertė rinkoje:
 - 4.1. viršija privalomą nuosavo indėlio dalį, kaip tinkamas nuosavas indėlis įskaitoma tik ta nekilnojamojo turto vertės dalis, kuri yra lygi privalomai indėlio dydžio daliai, tačiau unikalus nekilnojamas turtas tinkamu nuosavu indėliu gali būti pripažįstamas tik viename vietos projekte per visą VPS įgyvendinimo laikotarpį;
 - 4.2. nesudaro privalomos nuosavo indėlio dalies, vietos projekto vykdytojas prie vietos projekto paraiškos turi pateikti įrodymų, kad turi galimybę prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo kitomis (papildomomis) tinkamomis nuosavo indėlio rūšimis. Dokumentai turi būti pateikti iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos.

VIETOS PROJEKTO VYKDYTOJO IR JO PARTNERIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

- Vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos;
- nepakeisti nekilnojamo turto ar jo dalies, į kurią buvo investuojama, nuosavybės teisių;
- nepakeisti veiklos pobūdžio, tikslų ar įgyvendinimo sąlygų, kai tokie veiksmai pakenkia pradiniam vietos projekto tikslams (taikoma, jeigu vietos projektas susijęs su investicijomis į infrastruktūrą arba verslą). Jeigu vietos projekto vykdytojas planuoja daryti bet kokius vietos projektų pakeitimus, iki vietos projekto pakeitimų pradžios turi apie tai informuoti VPS vykdytoją ir Agentūrą. Galutinį sprendimą dėl planuojamų vietos projekto pakeitimų neigiamos įtakos pradiniam vietos projekto tikslams buvimo arba nebuvimo priima Agentūra vidaus procedūrose nustatyta tvarka;
- viešinti gautą paramą nustatyta tvarka;
- apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti panaudota parama;
- su vietos projektu susijusių finansinių operacijų įrašus atskirti nuo kitų vietos projekto vykdytojo vykdomų finansinių operacijų;
- siekiant palankaus sprendimo, nedaryti įtakos vietos projektą vertinantiems VPS vykdytojos darbuotojams, sprendimą dėl vietos projekto finansavimo priimančiam VPS vykdytojos valdymo organui arba atskiriems jo nariams, Agentūrai, Ministerijai;
- sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti vietos projekto įgyvendinimą (VPS vykdytojai, Agentūrai, Ministerijai, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos, Viešųjų pirkimų tarnybai, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, EK, Europos Audito Rūmams), tikrinti, kaip yra laikomasi tinkamumo sąlygų, atrankos kriterijų ir įsipareigojimų vietos projekto įgyvendinimo metu ir kontrolės laikotarpiu;
- teikti VPS vykdytojai ir (arba) Agentūrai visą informaciją ir duomenis, susijusius su vietos projekto įgyvendinimu, reikalingus vietos projekto įgyvendinimo valdymui, stebėsenai ir vertinimui atlikti;

- pateikti detalų atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos darbų išlaidos), kuriame atsispindėtų faktiškai atlikti darbai. Aktuose turi būti nurodomi panaudotų medžiagų kiekiai ir kiekvienas atliekamas darbas įvardijamas atskirai. Atlikti darbai negali būti išreiškiami procentine išraiška;
- užbaigus statybos darbus pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas (ne vėliau kaip su paskutiniu mokėjimo prašymu);
- pasibaigus projekto kontrolės laikotarpiui, užtikrinti projekto investicijų tęstinumą, sukurtos infrastruktūros priežiūrą;
- jeigu projekte numatytos investicijos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos sričių „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ ir „Parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą, kraštovaizdį“ įgyvendinimo taisyklių 7.3 papunktyje nurodytą veiklą (nekilnojamojo turto pagerinimas):
- patirtos išlaidos turi būti įtrauktos į pareiškėjo balansą (šios išlaidos negali būti įtrauktos į jų veiklos sąnaudas);
- turi būti sudaryta savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtinta kompetentinga komisija, atsakinga už nekilnojamojo turto pagerinimo darbų priėmimą;
- turi būti pateikta (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos nekilnojamojo turto pagerinimo išlaidos) nekilnojamojo turto gerinimo darbų sąmata;
- ne vėliau kaip su paskutiniu mokėjimo prašymu kompetentinga komisija (nurodyta Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos sričių „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ ir „Parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą, kraštovaizdį“ įgyvendinimo taisyklių 14.18.2. papunktyje) turi pateikti nekilnojamojo turto pagerinimo darbų išlaidų patvirtinimo lentelę *pagal 3D-403 taisyklių 6 priede* nustatytą formą;
- užtikrinti, kad projekte numatytos išlaidos nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų
- pradėti projekto įgyvendinimo darbus, ne vėliau kaip per 6 (šešis) mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos;
- ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti VPS vykdytojai apie bet kurių duomenų, nurodytų paramos paraiškoje, taip pat apie savo rekvizitų pasikeitimus.

VIETOS PROJEKTŲ VERTINIMO ETAPAI

- Vietos projektų paraiškų vertinimo pradžia: vertinimas pradedamas gavus ir užregistravus vietos projekto paraišką.
- Vietos projektų vertinimą sudaro šie etapai:
 - 1. vietos projektų paraiškų atrankos vertinimas. Šį vertinimą atlieka VPS vykdytojos darbuotojas (-ai) ne ilgiau kaip per 60 (šešiasdešimt) dienų nuo kvietimo teikti vietos projektų paraiškas pabaigos. Į šį terminą įskaičiuotas prašymų pašalinti trūkumus siuntimo laikas. Vertinimo etapo sudėtinės dalys:**
 - 1.1. vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimas;
 - 1.2. preliminarus vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimas.
 - 2. vietos projektų paraiškų tinkamumo skirti paramą vertinimas. Šį vertinimą atlieka Agentūra ne ilgiau kaip per 60 (šešiasdešimt) dienų. Į šį terminą įskaičiuotas prašymų pašalinti trūkumus siuntimo laikas.**

Vietos projektų paraiškų rinkimo pabaiga 2018-01-26



Šiaurės vakarų Lietuvos vietos veiklos grupės buveinė

Juridinių asmenų registras 300053760

Laisvės g. 39 – 1 (102 kab., 103 kab.) 89225 Mažeikiai

- **Pirmininkė, Loreta Rubežienė**

Telefonas (8 443) 95321; mob.: 370 679 84005

El.paštas: loreta.rubeziene@mazeikiai.lt

Šiaurės vakarų Lietuvos vietos veiklos grupės administracija

- Mob.: 8 618 51199 (Daiva Baranauskienė, Aušra Žymantė),

8 673 47349 (Monika Liaučiuotė)

- El.paštas: svlvvg@gmail.com, projektaiivvg@gmail.com

- Interneto svetainė www.svlvvg.lt